

Sygn. akt V U 68/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Romuald Kompanowski

Protokolant Anna Werner-Dudek

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2015 r. w Kaliszu

odwołania J. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 5 grudnia 2014 r. Nr (...)

w sprawie J. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 5 grudnia 2014 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu J. J. prawo do emerytury poczynając od dnia (...).

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 grudnia 2014 roku znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił J. J. przyznania wcześniejszej emerytury dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Organ rentowy nie uwzględnił odwołującemu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w okresie od dnia 1 lipca 1971r. do dnia 23 kwietnia 1974r. oraz od dnia 11 maja 1976 r do dnia 30 lipca 1977r. z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) z/s w O. ponieważ w świadectwie pracy określono charakter oraz stanowisko pracy niezgodne z przepisami resortowymi. Organ rentowy nie uwzględnił odwołującemu również wykonywania pracy w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze w (...) S.A. z/s w O. w okresach od 5 listopada 1985r. do 25 sierpnia 1991r., od 1 lipca 1992r. do 18 października 1993r. oraz od 30 października 1993r. do 31 marca 1994r. z uwagi na to, iż zakład pracy w świadectwie pracy powołał stanowisko pracy bez wskazania punktu przepisu resortowego oraz nie wykazał charakteru pracy zgodnego z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983, Nr 8, poz.43 ze zm.).

Odwołanie od tej decyzji wniósł do Sądu J. J. domagając się jej zmiany poprzez przyznanie emerytury po zaliczeniu pracy w warunkach szczególnych we wskazanych wyżej okresach.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania z powołaniem się na argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił co następuje:

Odwołujący J. J. urodzony w dniu (...) z zawodu jest zbrojarzem – betoniarzem. **/bezsporne/**

W okresach od dnia 1 lipca 1971r. do dnia 23 kwietnia 1974r. oraz od dnia 11 maja 1976 r do dnia 30 lipca 1977r. odwołujący pracował w Przedsiębiorstwie (...)z/s w O.na stanowisku zbrojarza – betoniarza w pełnym wymiarze czasu pracy tj. po 8 godzin dziennie. W latach od 1974 do 1976 J. J. odbywał służbę wojskową. W (...) odwołujący wykonywał zbrojenia do słupów elektrycznych, czasami pracował także przy produkcji betonów. W (...) S.A.z/s w O. odwołujący pracował w okresach od 5 listopada 1985r. do 25 sierpnia 1991r., od 1 lipca 1992r. do 18 października 1993r. oraz od 30 października 1993r. do 31 marca 1994r. w charakterze betoniarza w pełnym wymiarze czasu pracy, po 8 godzin dziennie. J. J. wykonywał tam wszelkie betonowe elementy tj. między innymi moduły schodów oraz moduły kominów. Beton zalewał posługując się suwnicą. Tak zalany element następnie był gładzony. Odwołujący zalewał tylko formę, nie zbroił jej.

/ **dowód** : zeznania odwołującego z dnia 25 lutego 2015r. - zapis na elektronicznym nośniku- płyta DVD–k.19, świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (...), świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (...) S.A. – akta rentowe o nr (...), zeznania świadków K. R., R. P., H. K., E. P. z dnia 25 lutego 2015r. - zapis na elektronicznym nośniku- płyta DVD–k.19/.

Odwołujący udowodnił łącznie 26 lat 8 miesięcy oraz 27 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Uznany przez ZUS okres pracy w warunkach szczególnych to 5 lat 11 miesięcy i 18 dni. Przypada on poza badanym okresem.

/bezsporne/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zeznania świadków: K. R., R. P., H. K., E. P. oraz zeznania odwołującego, a także wskazane wyżej dokumenty w postaci świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, które stanowią dowód pracy odwołującego w szczególnych warunkach.

Zeznania świadków, którzy pracowali wraz z odwołującym zarówno w (...) jak i (...) S.A.” oraz odwołującego Sąd uznał za wiarygodnie albowiem są one spójne, a świadkowie przekonująco i wyczerpująco wyjaśnili charakter pracy jaką wykonywał odwołujący. W toku postępowania nie ujawniły się żadne okoliczności podważające wiarygodność składanych przez nich zeznań.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2013 roku, poz. 1440 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy tj. 1 stycznia 1999 roku osiągnęli:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymaganych w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn;

oraz

2. okres składkowy i nieskładkowy, wynoszący w przypadku kobiet 20 lat, a mężczyzn 25 lat..

Emerytura ta przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego, albo złożenia wniosku o przekazaniu środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 cytowanej ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionym w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w niższym wieku emerytalnym niż określona w art. 27 ust. 2,3. Stosownie do treści art. 32 ust. 2 przytoczonej ustawy, dla celów ustalenia uprawnień do emerytury w obniżonym wieku, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości, lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Szczegółowe warunki uzyskania dochodzonego świadczenia reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43, ze zm.). Zgodnie z treścią § 1 ust. 1 tego rozporządzenia stosuje się je do pracowników wykonujących pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienionych w jego § 4 – 15, oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia.

Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu, są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku (§ 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia). Okresy pracy w powyższych okolicznościach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2 cytowanego rozporządzenia). Według § 3 cytowanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Zaś w myśl § 4 ust. 1 rozporządzenia pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Wykonywanie pracy w szczególnych warunkach powinno być stwierdzone przez pracodawcę w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, lub w świadectwie pracy, to w orzecznictwie powszechnie przyjmuje się możliwość dowodzenia okoliczności szczególnego charakteru lub szczególnych warunków pracy wszelkimi znanymi prawu procesowemu dowodami (por. Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 roku, II UZP 998/84, Lex Polonica nr 321128).

W postępowaniu sądowym, toczącym się z odwołania ubezpieczonego od decyzji organu rentowego, dopuszczalne jest przeprowadzenie wszelkich dowodów dla wykazania okoliczności, mających wpływ na prawo skarżącego do świadczenia i to zarówno wtedy, gdy pracodawca wystawił świadectwo pracy, a Zakład Ubezpieczeń Społecznych kwestionuje jego treść, jak i wówczas, gdy dokument taki z żadnych przyczyn nie może być sporządzony (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 14 grudnia 2004 roku, III AUa 2472/03, Lex nr 151770).

Dla oceny czy pracownik pracował w szczególnych warunkach nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale, codziennie i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. (patrz wyrok Sądu Najwyższego z 9 maja 2011r. w sprawie III UK 174/10. -LEX 901652).

Przesłanką przyznania wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach nie jest formalne zakwalifikowanie pracy na podstawie nazewnictwa stanowisk pracy w danym zakładzie zawarte w świadectwie pracy

czy aktach osobowych, ale faktyczne wykonywanie pracy w szczególnych warunkach. Przepisy resortowe stanowią pomoc przy interpretacji przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 1983r., ale nie są samodzielną podstawą kwalifikowania stanowisk pracy w szczególnych warunkach. Decydujące jest czy rodzaj wykonywanej pracy na danym stanowisku odpowiada pracy wymienionej w wykazie A stanowiącym załącznik do w/w rozporządzenia Rady Ministrów. Dlatego stanowisko organu rentowego w niniejszej sprawie podważające świadectwa pracy w szczególnych warunkach tylko z powodu tego, że nie odpowiadają one ściśle pełnemu brzmieniu przepisów resortowych należy uznać za zbyt rygorystyczne.

W rozpoznawanej sprawie spór dotyczył tego czy odwołujący legitymuje się wymaganym 15-letnim okresem pracy w warunkach szczególnych i szczególnym charakterze.

Analiza zebranego w toku postępowania materiału dowodowego, w tym dowodów z dokumentów oraz zeznań świadków i odwołującego wykazała, że w spornych okresach odwołujący pracował jako zbrojarz – betoniarz w (...) oraz jako betoniarz w (...) S.A., a prace te były wykonywane w szczególnych warunkach, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wykonywane przez odwołującego prace zbrojarza – betoniarza oraz betoniarza należy zaliczyć do prac wykonywanych w szczególnych warunkach wymienionych w wykazie A dziale V pkt. 4 stanowiącego załącznik do cytowanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., gdzie wymienia się prace zbrojarskie i betoniarskie.

Biorąc pod uwagę ustalenie przez Sąd w niniejszym postępowaniu faktu i okresu zatrudnienia odwołującego w warunkach szczególnych uznać należy, że odwołujący wykazał ponad 15 lat pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach, co uprawnia go do korzystania z prawa do wcześniejszej emerytury.

Na dzień 1 stycznia 1999 roku odwołujący udowodnił również 25-letni okres składkowy i nieskładkowy. Ma ukończone 60 lat, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Na podstawie art. 129 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy o emeryturach i rentach, emeryturę J. J. należało przyznać od dnia (...), kiedy to ukończył on 60 lat. Wniosek o emeryturę został złożony w dniu 27 października 2014r.

W tym stanie rzeczy zaskarżona decyzja z dnia 5 grudnia 2014 roku, zgodnie z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., podlegała zmianie, o czym orzeczono w sentencji wyroku.